

**Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Noziedzīgos nodarījumos cietušie>Kompensācija>Val mana prasība ir jāizskata šajā valstī**

Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesīsvēida, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2024. gada beigām.

**Vai mana prasība ir jāizskata šajā valstī**

Skotija

**Kādu noziegumu gadījumā iespējams saņemt kompensāciju?**

Kompensāciju var pieteikt nevainīgi vardarbīgos noziegumos cietušie vai tie, kuri vardarbīga nozieguma rezultātā zaudējuši tuvinieku. Shēmas [B pielikumā](#) ir uzskaitīts, kas shēmas ietvaros ir un nav uzskatāms par vardarbīgu noziegumu. Kompensācija ir pieejama arī personām, kurām nodarīts kaitējums, uzņemoties tāpā un pamatoitu risku, lai novērstu vai ierobežotu noziegumu, tostarp aizturto iespējamo noziedzīgā nodarījuma izdarītāju.

**Par kādu kaitējumu varu saņemt kompensāciju?**

Kompensāciju var pieteikt:

par morālu vai fizisku kaitējumu;  
par seksuālu vai fizisku vardarbību;  
personas nāves gadījumā.

Ne visas kompensācijas prasības tiek apmierinātas — jums jāatbilst shēmas noteikumiem.

**Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu nozieguma rezultātā mirušas personas radinieks vai apgādājamais? Kuriem radiniekim vai apgādājamajiem ir tiesības uz kompensāciju?**

Jūs varat pieteikt kompensāciju, ja esat ievainojumu rezultātā mirušas personas tuvs radinieks. Lai šādu kompensāciju varētu saņemt, saskaņā ar shēmu jums ir jābūt "tiesīgam radiniekam".

Tiesīgs radinieks ir persona, kura mirušās personas nāves brīdī ir:

murušās personas laulātais vai partneris reģistrētās partnerattiecībās, kurš dzīvojis vienā mājsaimniecībā ar mirušo;  
murušās personas partneris (kurš nav laulātais vai partneris reģistrētās partnerattiecībās), kurš dzīvojis vienā mājsaimniecībā ar mirušo personu vismaz divus gadus pirms mirušās personas nāves;  
persona, kura atbilst iepriekš minētajiem punktiem, bet nav dzīvojusi ar mirušo personu kāda no partneriem slimības vai invaliditātes dēļ;  
murušās personas laulātais vai partneris reģistrētās partnerattiecībās vai bijušais laulātais vai partneris reģistrētās partnerattiecībās, kurš bijis mirušās personas apgādībā;  
murušās personas vecāks; vai  
murušās personas bērns.

**Vai es varu saņemt kompensāciju, ja esmu noziegumā izdzīvojuša cietušā radinieks vai apgādājamais? Kuriem radiniekim vai apgādājamajiem ir tiesības uz kompensāciju šādos gadījumos?**

Jums var būt tiesības uz kompensāciju par morālu kaitējumu, ja esat bijis klāt un kļuvis par liecinieku incidentam, kurā vardarbīga nozieguma rezultātā ir cietis jūsu tuvinieks. Jums var būt tiesības uz kompensāciju arī tad, ja esat bijis klāt tūlīt pēc incidenta, kurā cietis jūsu tuvinieks.

Ja kompensācija tiek pieprasīta tāpēc, ka esat bijis liecinieks vai esat bijis klāt tūlīt pēc incidenta, kurā cietis jūsu tuvinieks, uz to ir tiesības tikai tad, ja jums nodarīts morāls kaitējums. Tam ir nepieciešams psihiatra vai kliniskā psihologa medicīnisks apstiprinājums.

Radinieki, kuriem ir tiesības uz šādu kompensāciju, ir minēti iepriekš.

**Vai varu saņemt kompensāciju, ja neesmu ES valsts valstspiederīgais?**

Jums ir tiesības uz maksājumu no kompensāciju shēmas, ja atbilstat kādai no dzīvesvietas, valstspiederības vai citām prasībām, kas minētas [10. punktā](#).

Tas nozīmē, ka incidenta dienā jūsu pastāvīgajai dzīvesvietai ir jābūt Apvienotajā Karalistē vai jums jāatbilst kādam no nosacījumiem, kas minēti shēmas 11. vai 13. punktā.

Jums ir tiesības uz kompensāciju arī tad, ja esat Eiropas Savienības (ES), Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) vai Eiropas Konvencijas par kompensācijām vardarbīgos noziegumos cietušajiem dalībvalsts pilsonis. Tāpēc noteikumus piemēro iespējamiem cilvēku tirdzniecības upuriem un personām, kuras iesniegušas patvēruma pieteikumu.

Visi kritēji ir minēti shēmas [10. punktā](#).

**Vai es varu saņemt kompensāciju no šīs valsts, ja šeit dzīvoju vai esmu no šejiņes (Šī ir manas dzīvesvietas vai piedeļības valsts), pat ja noziegums izdarīts citā ES valstī? Vai es varu pieprasīt kompensāciju šajā valstī, nevis tajā, kur izdarīts noziegums? Ja tā — ar kādiem nosacījumiem?**

Kompensāciju saskaņā ar shēmu izmaksā par incidentiem, kas notikuši Lielbritānijā (Skotijā, Anglijā un Velsā).

Ja jūs esat Apvienotās Karalistes iedzīvotājs un esat cietis vardarbīga noziegumā citā Eiropas Savienības (ES) dalībvalstī, mēs varam palīdzēt jums pieteikties uz kompensāciju no attiecīgās valsts. Lūdzam zvanīt uz mūsu ES palīdzības dienestu pa tālruni 0300 003 3061 vai rakstīt uz e-pastu [eucat@cica.gov.uk](mailto:eucat@cica.gov.uk)

Ja esat cietis ārpus ES, jums var būt iespēja pieteikt kompensāciju saskaņā ar līdzīgu shēmu attiecīgajā valstī. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam saziņāt ar Ārlietu un sadraudzības lietu biroju. Detalizētāka informācija pieejama tīmekļa vietnē <https://www.gov.uk>

**Vai man vispirms jābūt ziņojušam par noziegumu policijai, lai varētu pieprasīt kompensāciju?**

Jā. Ja par noziegumu, par kuru vēlākies saņemt kompensāciju, nav ziņots policijai, mēs nevaram to izmaksāt. Saskaņā ar shēmu ir jābūt ziņotam par visiem incidentiem, par kuriem tiek iesniegts prasības pieteikums.

**Vai man pirms kompensācijas pieprasīšanas jāsagaida policijas veiktās izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāti?**

Nē, jums nav jāgaida policijas veiktās izmeklēšanas vai kriminālprocesa rezultāti, lai pieprasītu kompensāciju.

**Vai man vispirms jāpieprasa kompensācija no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja (ja tas ir identificēts)?**

Šī shēma ir izstrādāta kā galējs risinājums. Ja ir iespēja pieprasīt kompensāciju citur, jums to vajadzētu darīt. Mēs sagaidām, ka jūs veiksiet visas nepieciešamās darbības, lai saņemtu sociālos pabalstus, apdrošināšanas maksājumus, atlīdzību par kaitējumu vai kompensāciju, uz ko jums varētu būt tiesības kaitējuma rezultātā.

**Vai man ir tiesības uz kompensāciju arī tad, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs nav identificēts vai nav notiesāts? Kādi pierādījumi man šādā gadījumā jāiesniedz, lai pamatotu savu pieteikumu?**

Jums var būt tiesības uz kompensāciju saskaņā ar shēmu pat tad, ja jūsu uzbrucējs nav zināms vai netiek notiesāts. Mēs sagaidām no jums pilnīgu sadarbību ar policiju izmeklēšanas laikā. Lēmumi shēmas ietvaros tiek pieņemti, ievērojot pietiekama pamata principu.

**Vai ir noteikts termiņš, kādā man jāpieprasa kompensācija?**

Kompensāciju ir jāpiesaka, tīkīdz tas ir iespējams. Ja incidenta brīdī jūs esat pieaugušais, parasti tas jāizdara ne vēlāk kā divus gadus pēc tā. Šo termiņu var pagarināt tikai tad, ja:

ārkārtas apstākļu dēļ nav bijis iespējams pieteikt kompensāciju ātrāk; un

pieteikumu pamatojošie pierādījumi liecina, ka kompensācijas apmēru var noteikt, par pieteikumu izskatīšanu atbildīgajai personai neveicot tālāku apjomīgu izmeklēšanu.

**Kādi zaudējumi un izdevumi tiek kompensēti?**

**a) Nodarījumā cietušajam kompensē:**

- **Materiāli zaudējumi (kas nav psiholoģisks kaitējums):**

medicīniskās izmaksas ievainojuma gadījumā (medicīniskā ārstēšana — ārstēšanās ambulatori un slimnīcā, rehabilitācija). - **Nē, saskaņā ar shēmu tiešās medicīniskās izmaksas netiek kompensētas;**

papildu vajadzības vai izdevumi, kas saistīti ar ievainojumu (piemēram, aprūpe un palīdzība, pagaidu un pastāvīgā terapija, ilgstoša attīstošā fizioterapija, mājokļa pielāgošana, īpaši palīdzīzēkļi). - **Šos izdevumus var kompensēt atkarībā no apstākļiem. Jūs varat pieprasīt segt īpašos izdevumus tikai tad, ja jūsu traumas liecina, ka jūs esat bijis darbnespējīgs vai līdzīgi rīcībnespējīgs vairāk nekā 28 nedējas;**

ievainojums ar paliekošām sekām (piemēram, invaliditāte vai citi nenovēršami traucējumi):

medicīniskās ārstēšanās laikā un pēc tās zaudētie ieņēmumi (tostarp negūti ienākumi un zaudēta spēja gūt ienākumus vai samazināti uzturlīdzekļi utt.). **Tikai tad, ja noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarītais kaitējums tiešā veidā pilnībā vai daļēji ietekmējis jūsu darbspēju vairāk nekā 28 nedējas;**

iespēju zaudējums. Jā, saskaņā ar mūsu atbilstības noteikumiem;

izdevumi, kas saistīti ar tiesvedību par incidentu, kurš radījis kaitējumu (piemēram, maksa par juridiskiem pakalpojumiem, tiesas nodevas). **Nē;**

kompensācija par nozagtu vai sabojātu personīgo īpašumu. **Nē;**

cits. Atbilstības noteikumus skaitīt shēmā.

- **Psiholoģisks (morāls) kaitējums:**

cietušā sāpes un ciešanas. Jā, saskaņā ar mūsu atbilstības noteikumiem.

**b) Citām uz atlīdzību tiesīgām personām vai cietušā tuviniekiem kompensē:**

- **Materiāli zaudējumi (kas nav psiholoģisks kaitējums):**

apbedīšanas izmaksas. **Jā;**

medicīniskās izmaksas (piemēram, terapija ģimenes loceklim, ārstēšanās ambulatori un slimnīcā, rehabilitācija). **Nē;**

zaudēti uzturlīdzekļi vai iespējas. **Jā, ja cietušais ir miris, un saskaņā ar mūsu atbilstības noteikumiem.**

- **Psiholoģisks kaitējums:**

radinieku vai tiesīgo personu sāpes un ciešanas / kompensācija pārdzīvojušajiem radiniekiem, ja cietušais miris. Jums var būt tiesības uz kompensāciju par morālu kaitējumu, ja esat bijis klāt un kļuvis par liecinieku incidentam, kurā vardarbīga nozieguma rezultātā ir cietis jūsu tuvinieks. Jums var būt tiesības uz kompensāciju arī tad, ja esat bijis klāt tūlīt pēc incidenta, kurā cietis jūsu tuvinieks. Ja kompensācija tiek pieprasīta tāpēc, ka esat bijis liecnieks vai esat bijis klāt tūlīt pēc incidenta, kurā cietis jūsu tuvinieks, uz to ir tiesības tikai tad, ja jums nodarīts morāls kaitējums. Tam ir nepieciešams psihiatra vai kliniskā psihologa medicīnisks apstiprinājums.

**Vai kompensāciju izmaksā kā vienreizēju maksājumu vai kā mēneša maksājumus?**

Ja iespējams, prasības tiek apmierinātas, izmaksājot vienreizēju maksājumu.

**Kā mana rīcība saistībā ar noziegumu, mana līdzšinējā sodāmība vai nesadarbošanās kompensācijas piešķiršanas procesa laikā var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko saņemšu?**

Jūsu izredzes saņemt kompensāciju var ietekmēt šādas situācijas:

jūs pilnībā nesadarbojaties ar policiju un kriminālās justīcijas sistēmas pārstāvjiem;

jums ir neizciests sods, par ko piemērots apcietinājums vai piespiedu darbs;

jūsu rīcība ir veicinājusi incidentu;

jūsu personas profils, nemot vērā kriminālsodāmību vai citus pierādījumus, liecina par neatbilstību kompensācijas saņemšanai; vai jūs pilnībā nesadarbojaties ar CICA.

**Kā mana finansiālā situācija var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko saņemšu?**

Shēma nav piesaistīta ienākumiem.

**Vai ir kādi citi faktori, kuri var ietekmēt manas izredzes saņemt kompensāciju un/vai summu, ko saņemšu?**

Mēs nevaram izmaksāt kompensāciju šādos gadījumos:

kaitējums jums nodarīts pirms 1964. gada 1. augusta;

kaitējums ir nodarīts ārpus Apvienotās Karalistes;

jūs jau esat pieteicies CICA par attiecīgo kaitējumu tajā pašā incidentā;

uzbrucējs var gūt labumu no kompensācijas;

kaitējums ir nodarīts pirms 1979. gada 1. oktobra un jūs ar uzbrucēju esat dzīvojuši kopā kā vienas ģimenes locekļi.

Kompensācija netiks piešķirta vai tiks samazināta arī tad, ja jūs jau esat saņēmis kompensāciju par attiecīgo kaitējumu no citiem avotiem, tostarp atlīdzību par kaitējumu civilprasības ietvaros.

**Kā tiks aprēķināts kompensācijas apmērs?**

Shēmas noteikumus un kompensāciju apmēru nosaka parlaments, un to aprēķina pēc kaitējuma tarifa. Kompensācijas apmērs ir atkarīgs no kaitējuma apmēra.

**Vai ir noteikta minimālā/maksimālā summa, ko var piešķirt?**

Kompensācijas minimālā summa ir 1000 £, maksimālā summa — 500 000 £.

**Vai kompensācijas pieteikumā man jānorāda summa? Ja tā, vai es saņemšu norādījumus par summas aprēķināšanu vai citiem aspektiem?**

Mēs aprēķināsim izmaksājamās kompensācijas summu.

**Vai no iestādes/struktūras samaksātās kompensācijas par maniem zaudējumiem tiks atskaitīta kompensācija, ko es saņemšu no citiem avotiem (piemēram, no darba devēja vai privātās apdrošināšanas shēmas)?**

Mēs samazināsim jums izmaksājamās kompensācijas apmēru, ja jūs esat saņēmis vai jums ir tiesības uz maksājumu par attiecīgo kaitējumu saistībā ar: citu kompensāciju par noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarītu kaitējumu vai līdzīgu maksājumu; civiltiesas rīkojumu par kaitējuma atlīdzināšanu; kaitējuma atlīdzināšanas prasības apmierināšanu; vai rīkojumu par kompensācijas izmaksu kriminālprocesa ietvaros.

Ja tiks segti īpaši izdevumi, mēs samazināsim izmaksājamo summu, nemit vērā sociālos pabalstus par attiecīgo kaitējumu un izmaksātās apdrošināšanas prēmijas apmēru, neatkarīgi no tā, kas ir izmaksājis prēmiju, ja tiks pieprasīts atlīdzināt tādus izdevumus kā par mājokļa pielāgošanu vai personīgo aprūpi.

**Vai es varu saņemt kompensācijas avansu? Ja šāda iepēja pastāv, kādi ir nosacījumi?**

Ja mēs esam nolēmuši, ka jums ir tiesības uz maksājumu, bet nevaram pieņemt galīgo lēmumu, mēs varam apsvērt veikt starposma maksājumu. Ja mēs nespējam pieņemt galīgo lēmumu, tas, visticamāk, ir tādēļ, ka mēs gaidām, līdz varēsim saprast, kādas ir jums nodarītā kaitējuma sekas ilgtermiņā.

**Vai es pēc pamatlēmuma pieņemšanas varu saņemt papildu vai atsevišķu kompensāciju (piemēram, pēc apstākļu izmaiņām vai veselības stāvokļa pasliktināšanās)?**

Mēs varam apsvērt prasības pieteikuma atkārtotu izskatīšanu pēc galīgā maksājuma veikšanas, ja: kompensāciju saņēmusi persona pēc kompensācijas saņemšanas mirst un nāve ir saistīta ar noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarīto kaitējumu, par kuru kompensācija piešķirta; vai

pieteikuma iesniedzēja veselības stāvoklis ir mainījies tik būtiski, ka sākotnējā lēmuma saglabāšana būtu netaisnīga pret pieteikuma iesniedzēju.

Parasti mēs neizskatām prasības pieteikumu atkārtoti, ja vien tas nenotiek divu gadu laikā pēc galīgā lēmuma pieņemšanas. Ja mums tiek lūgts izskatīt prasības pieteikumu atkārtoti vairāk nekā divus gadus pēc mūsu lēmuma pieņemšanas, mēs to apsveram tikai tādā gadījumā, ja tiek sniegti pietiekami daudz pierādījumu, lai pieņemtu lēmumu attiecīgajā lietā bez tālākas apjomīgas izmeklēšanas.

**Kādi apliecinotie dokumenti jāpievieno pieteikumam?**

Informācija, kas nepieciešama no jums, ir atkarīga no iesniegtā pieteikuma veida. Pieteikuma iesniegšanas procesā būs norādīts, kāda informācija ir nepieciešama. Mēs informēsim jūs rakstiski par citu informāciju, kas mums būs nepieciešama.

**Vai par pieteikuma pieņemšanu un izskatīšanu ir jāmaksā kādas administratīvas vai cīta veida nodevas?**

Par pieteikuma iesniegšanu kompensācijas saņemšanai nav jāmaksā. Attiecīgos gadījumos mēs lūgsim jums sniegt medicīniskus pierādījumus. Ja par medicīnisku pierādījumu iegūšanu ir jāmaksā, jums jārēķinās ar šiem izdevumiem. Izdevumi par medicīnisku pierādījumu iegūšanu atšķiras, bet nav sagaidāms, ka jums būs jāmaksā vairāk par 50 £.

**Kura iestāde lemj par kompensācijas pieteikumiem (šajā valstī izskatāmās lietās)?**

Noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarīta kaitējuma atlīdzināšanas pārvalde.

**Uz kurieni jāsūtī pieteikums (šajā valstī izskatāmās lietās)?**

Noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarīta kaitējuma atlīdzināšanas pārvalde (CICA)

Alexander Bain House

Atlantic Quay

15 York Street

Glasgow

G2 8JQ

Tālr.: (Apvienotajā Karalistē) +44 (0)300 003 3601;

(Ārpus Apvienotās Karalistes): +44(0)203 684 2517

Tīmekļa vietne: <https://www.gov.uk>

**Vai man jābūt klāt lietas izskatīšanā un/vai lēmuma pieņemšanā par manu pieteikumu?**

Nē, mēs sazināsimies ar jums.

**Cik ilgā laikā (aptuveni) iestāde pieņem lēmumu par kompensācijas pieteikumu?**

Laiks, kas nepieciešams jūsu prasības pieteikuma izskatīšanai, ir atkarīgs no tā, cik tas ir sarežģīts. Piemēram, prasības pieteikumi saistībā ar ienākumu zaudējumu tiek izskatīti ilgāk nekā prasības pieteikumi par kompensāciju saskaņā ar kaitējuma tarifu. CICA neizbeigs prasības pieteikuma izskatīšanu līdz brīdim, kad jūs apstiprināsiet, ka esat atguvies no traumām. Mūsu mērķis ir pabeigt vienkāršākās lietas 12 mēnešu laikā pēc pieteikuma saņemšanas.

**Kā es varu pārsūdzēt iestādes lēmumu, ja tas mani neapmierina?**

Ja nepiekritat sākotnējam lēmumam un vēlaties, lai mēs to pārskatām, 56 dienu laikā pēc sākotnējā lēmuma izdošanas jums jānosūta mums rakstisks pieteikums par lēmuma pārskatīšanu. Jums būs jāpievieno papildu pierādījumi, kurus vēlaties, lai mēs izvērtējam attiecībā uz jūsu prasību.

Kad mēs saņemsim jūsu pieprasījumu par lēmuma pārskatīšanu un pamatojošo informāciju, to pārskatīs par prasību izskatīšanu atbildīgā persona, kura nav pieņēmusi sākotnējo lēmumu. Pārskatītais lēmums var būt labvēlgāks vai nelabvēlgāks par sākotnējo lēmumu, vai arī sākotnējais lēmums var palikt nemainīgs.

Ja nepiekritat pārskatītajam lēmumam, jūs varat to pārsūdzēt Pirmā līmeņa tribunālā (Noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarīta kaitējuma kompensēšana) saskaņā ar Tribunāla procesuālajiem noteikumiem. Noteikumus var atrast Pirmā līmeņa tribunāla tīmekļa vietnē.

**Kur atrodamas nepieciešamās veidlapas un informācija par pieteikuma iesniegšanu?**

Kompensāciju var pieteikt mūsu tīmekļa vietnē, kurā ir arī noderīga informācija par shēmu.

**Vai man ir pieejama kāda īpaša pārīdzības tālruna līnija vai tīmekļa vietne?**

Saitē uz tīmekļa vietni ir sniegtā iepriekš, savukārt Klientu apkalpošanas dienesta konsultantu pārīdzība ir pieejama, zvanot uz tālruna numuru +44(0) 300 003 3601. Nemiet vērā, ka Klientu apkalpošanas dienesta konsultanti runā tikai angļu valodā.

**Vai, sagatavojot pieteikumu, man ir pieejama juridiskā pārīdzība (advokāta pārīdzība)?**

Lai pieteiktu kompensāciju, jums nav nepieciešams apmaksāts pārstāvis, piemēram, advokāts vai prasību pārvaldības uzņēmums. Ja izvēlaties apmaksātu pārstāvību, mēs nesedzam attiecīgos izdevumus, tāpēc tie jums būs jāsedz pašam.

**Vai pastāv cietušo atbalsta organizācijas, kas varētu man pārīdzēt pieprasīt kompensāciju?**

Jūs varat sazināties ar **Cietušo informācijas dienestu**, kas pārīdzēs aizpildīt pieteikumu.

Lapa atjaunināta: 15/10/2019

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokumenti, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.